

Besluit van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 23 augustus 2023, nr. IENW/BSK-2023/223471 Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, van 11 september 2023, houdende instelling van de NATFAL (Instellingsbesluit NATFAL)

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Handelende in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad;

Gelet op: de artikelen 8.16 tot en met 8.21 van Bijlage 9 bij het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart.

BESLUIT:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

Bijlage 9: Bijlage 9 bij het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag voor de internationale burgerluchtvaart (Trb. 1947, 165 en Trb. 1981, 85);

ICAO: Internationale Organisatie voor de Burgerluchtvaart;

NATFAL: de Nationale Facilitatie Commissie Luchtvaart bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Artikel 2. Instelling

Er is een Nationale Facilitatie Commissie Luchtvaart.

Artikel 3. Doel van de NATFAL

Het doel van de NATFAL is het:

- a. behouden en verstevigen van de kwaliteit en efficiëntie van luchtvaartprocessen voor passagiers, bemanning en cargo;
- b. behouden en verstevigen van processen en procedures ter ontwikkeling van innovatieve strategieën van invloed op het luchtvaart- en passagiersproces;
- c. behouden en verstevigen van coördinatie en samenwerking op het gebied van de facilitatie van luchtvaart- en passagiersprocessen;
- d. behouden en verstevigen van de kennispositie van partijen, die bij de uitvoering van de luchtvaart- en passagiersprocessen betrokken zijn, teneinde een beter inzicht en begrip voor de verschillende belangen te bewerkstelligen, een bredere afweging te bereiken en het draagvlak van besluitvorming te versterken.

Artikel 4. Kerntaken NATFAL

1. De NATFAL heeft tot taak:
 - a. het coördineren van nationale implementatie van de bepalingen van Bijlage 9;
 - b. het adviseren op het beleidsterrein en het ondersteunen van innovatie met als doel het verbeteren van de kwaliteit en efficiëntie van luchtvaart- en passagiersprocessen;
 - c. het coördineren van de nationale standpuntbepaling voor internationaal overleg op het beleidsterrein van Bijlage 9.
2. De NATFAL brengt minimaal een keer per jaar verslag uit aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over haar werkzaamheden.

Artikel 5. Samenstelling

1. De NATFAL bestaat uit – minimaal één – afgevaardigde van de volgende partijen:
 - a. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
 - b. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
 - c. Het Ministerie van Defensie;
 - d. Het Ministerie van Financiën;
 - e. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

- f. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
 - g. Amsterdam Airport Schiphol;
 - h. Koninklijke Luchtvaart Maatschappij.
2. De NATFAL kan bij de uitvoering van luchtvaart- en passagiersprocessen betrokken partijen uitnodigen om deel te nemen aan vergaderingen.
3. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat draagt zorg voor de aanwijzing van de voorzitter en de inrichting van het secretariaat.

Artikel 6. Taken voorzitter

De voorzitter heeft tot taak om het in artikel 2 bedoelde overleg te sturen en te structureren.

Artikel 7. Taken secretariaat

Het secretariaat heeft tot taak:

1. Het voorbereiden van de vergaderingen, inclusief het plannen van de vergaderingen, het aanleveren van annotaties en verzorgen van de terugkoppeling;
2. Het coördineren van de NATFAL en waar nodig analyseren van risico's en stagnaties die voor-gelegd kunnen worden aan deze commissie.

Artikel 8. Advisering

De NATFAL kan zich bij haar werkzaamheden laten bijstaan door externe deskundigen.

Artikel 9. Werkwijze

De NATFAL bepaalt haar eigen werkwijze.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 11. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit NATFAL.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers*

TOELICHTING

Dit instellingsbesluit voorziet in de instelling van de herijkte Nationale Facilitatie Commissie Luchtvaart (NATFAL). Op basis van de internationale wettelijke standaarden zoals opgenomen in Bijlage 9 bij het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart¹, zijn Verdragsstaten verplicht om een facilitatie programma en een facilitatie commissie op te zetten. Deze verplichting valt onder de systeemverantwoordelijkheid voor het functioneren van vervoersknooppunten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Deze verantwoordelijkheid is nader uitgewerkt in de Luchtvaartnota. De luchthaven, zijnde een vervoersknooppunt, is een geïntegreerd systeem: de facilitatie gerelateerde onderwerpen raken de belangen van de private en publieke partijen. Zeker in tijden van crisis of politieke hectiek is er vaak sprake van verscherping van de tegenstellingen door de uiteenlopende belangen. Dit heeft recent ook de COVID-pandemie aangetoond. Hieruit volgt dat het versterken van de publiek-private samenwerking en interdepartementale coördinatie van essentieel belang zijn voor de invulling van de systeemverantwoordelijkheid. Bovenbedoelde belangen en omstandigheden, specifiek de behoefte aan een bestaand netwerk van opschaling ten tijden van stagnatie op facilitatie gerelateerde onderwerpen, hebben de aanleiding gevormd tot het hervormen van de reeds bestaande NATFAL. Met het oog op deze hervorming is in 2022 het rapport 'NATFAL visiedocument en governance' (hierna: het rapport) gepubliceerd. Het rapport bevat een zevental aanbevelingen, wat als advies functioneert voor de herijking van de NATFAL.

Het rapport onderstreept het belang van een instellingsbesluit om de taken van de NATFAL duurzaam en juridisch te borgen. Omdat het governance-model van NATFAL op ingrijpende wijze wordt herzien is besloten om een nieuw instellingsbesluit vast te stellen. Dit is tevens in lijn met de aanbeveling in Bijlage 9 om een nationale facilitatie commissies vast te leggen in wet- en regelgeving. De oorspronkelijke instellingsbeschikking uit 1991 wordt hierbij niet ingetrokken. Deze beschikking is namelijk niet gepubliceerd in de Staatscourant of anderszins traceerbaar bekendgemaakt.

Artikel 4 van het besluit bevat een taakomschrijving van de NATFAL. NATFAL heeft als taak om implementatie en nationale standpuntbepalingen te coördineren en om te adviseren op het beleidsterrein van bijlage 9. Ondanks deze adviserende taak, is de NATFAL geen formeel adviescollege in de zin van artikel 2 onderdeel b van de Kaderwet adviescolleges. De NATFAL bestaat namelijk voor meer dan de helft uit ambtenaren in de zin van artikel 2 onderdeel b van de Kaderwet adviescolleges. Verder zal de NATFAL geen formele besluiten nemen of bindende adviezen geven. Met de instelling van de NATFAL wordt geen afbreuk gedaan aan de (beleids- en/of uitvoerings-) verantwoordelijkheden en bevoegdheden van IenW, noch van de andere betrokken ministeries genoemd in artikel 5, tweede lid, van dit besluit.

Naast zijn functionaliteit ten tijden van stagnatie, kan de NATFAL een rol spelen in het versterken van de publiek-private samenwerking en de informatiepositie van de diverse betrokken partijen. De NATFAL coördineert de samenhang tussen de verschillende (in- en externe) platform-, stuur- en expertgroepen. Risico's en stagnaties, herkend en geanalyseerd door de expertgroepen, worden voorgelegd aan de stuur- en platformgroepen. Door het creëren van deze vaste structuur weten partijen elkaar makkelijker te vinden en wordt beoogt besluiten in isolement te voorkomen. Daarnaast versterkt de NATFAL de transparantie en tijdige communicatie tussen partijen.

Artikel 5, eerste lid, omschrijft de vaste samenstelling van de NATFAL. De volgende ministeries zijn vertegenwoordigd: Infrastructuur en Waterstaat, Justitie en Veiligheid (Directie Migratiebeleid en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid), Defensie (de Koninklijke Marechaussee), Financiën (Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale Aangelegenheden), Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (DG Digitalisering en overheidsorganisaties), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Directoraat Generaal Volksgezondheid). Daarnaast nemen twee private partijen deel aan de NATFAL, namelijk: Amsterdam Airport Schiphol en de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij. Deze vaste samenstelling laat onverlet dat bij specifieke onderwerpen ook in ruimere kring vergaderd kan worden. De NATFAL kan andere partijen, zoals bijvoorbeeld andere luchthavens of luchtvaartmaatschappijen, uitnodigen om deel te nemen aan vergaderingen. Het derde lid bepaalt dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat zorg draagt voor de aanwijzing van de voorzitter en de inrichting van het secretariaat op platformniveau. Deze kosten worden gedragen uit de normale begroting van IenW. De betrokken ministeries en private partijen dragen zorg voor de reservering van capaciteit voor deelname aan NATFAL.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers*

¹ Het op 7 december 1944 te Chicago gesloten Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (Trb. 1947, 165 en Trb. 1981, 85).